

Q B A D E F G H - M A B C E

(NAGYVÁRAD)

Dumineca

15 Juniu st. v.
27 Juniu st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.

Redactiunea în
Közép-utcza nr. 395.

Nr. 44.

ANUL XVI.

1880.

Pretiu pe unu anu 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de anu 2 fl. 70 cr.

Pentru Românî'a 2 galbeni.

George Asachi.

Unul din primii barbati de litere din timpul renascerii literaturii noastre; ca poetu, novelistu, autoru dramaticu, istoricu și ca barbatu politicu, de-o potruva vrednicu de stim'a generațiunilor ulterioare. Optu-deci și unu de ani a sacrificatu el pentru luminarea neamului românescu.

George Asachi s'a nascutu la Hertia, târgușoru în Moldova de sus, la 1 martie 1788. Parintele seu, dupa mórtea soției sale, s'a mutatu la Leopole în Galiția, cu tóta famili'a sa. Din etatea de 9 ani, George a urmatu acolo cursul studiilor în limb'a polóna, latina și germána, și la 1804 l'a încheiatu la universitate ca dr. în filosofia. În etate de 17 ani apoi a capetatu diplom'a de ingineru și architectu, și ca atare s'a aședatu în Iasi.

Înse devenindu bolnavu, s'a dusu la Viena, unde a facutu studiul înaltelor matematice și al picturii; de acolo, s'a dusu la Roma, unde s'a aplicatu la studiul archeologiei și al limbii italiene, în care a și compusu și publicatu mai multe sonete, — pentru cari societatea literara din Roma l'a admisu între membrii estrordinari.

George Asachi.

Întorcându-se în patria, la 1813, fu numitu profesor de sciint'a teoretico-practica a ingineritului, și el a compusu apoi antaiul cursu de matematica, algebra și geometria în limb'a romána; la 1817 a organizatu pe sepele sale unu teatru român.

De aci încolo tóta activitatea lui fu îndreptata întru înaltirea nemului românescu, pâna la mórtea sa urmata la 13/25 nov. 1869.

A cumpertu și decopiatu o mulțime de documinte istorice; a pornitu unu procesu în contra calugárilor greci, și a câștigatu dela ei pentru școli câteva moși; a secvestratu o parte din manastirile grecesci, și în locul lor a înființatu școli románesci; a luat parte la compunerea regulamentului organiciu; a înființatu cea d'antâia fôia romána Albin'a Romána, apoi Patri'a și Buletinul oficialu al guvernului; a instituitu unu conservatoriu filarmonicu; a scrisu și a tradusu multe piese teatrale; a datu la lumina din istoria patriei mai multe broșure ilustrate, și fôia ilustrata „Icôn'a lumii”; a tradusu și în alte limbi scrieri despre románi.

El a fost membru academiului de Roma, — al Societății Scandinave, al artilor frumose de Austria și al Societății de agricultura rom.

Ion Câmpineanu.

— Discursu de receptiune la Academi'a romana. —

(Fine.)

Câmpineanu n'a esitatu unu singuru momentu d'a luă acêsta cale.

Plinu de incredere în viitorul Românilor, și-a facutu o datorja sacra d'a continuă lupt'a pe acela teremu. Profitându de inghiaçul Dunării scapa surveghării poliției, se duce întâiu la Constantinopole, unde esplica situațiunea noastră politica ambasadurilor Franciei și Engliteri, admiralului Roussin și lordului Pousomby; ei îl asculta, îl înțelegu și îl svatuescu să se duca la Paris și la Londra, recomandându-l calduros guvernelor lor respective.

Câmpineanu a pledatu prin vorb'a și prin scrisu drepturile țerei la Paris și la Londra, a fost în cele mai strînse relațiuni cu Garnier Pages, cu Cormenin, cu Dupont de Leure, Berier, cu principele Czatoriski, comitele Zamoiski, cu lordul Dudley Stuart, cu lordul Morpith, și cu mai multi din ômenii influenti în parlamente; a fost ascultat cu celu mai mare interesu de Thiers și de Palmerston, șefii cabinetelor englesu și francesu; inse totu ce a pututu dobândi, a fost asigurarea, că nu eră departatu momentu, când Europa se va hotari a luă mesuri în contra acțiunii Rusiei în Orientu, și că atunci memorandele și arctările sale vor fi luate în forțe serioasa considerațiune.

La întorcerea sa pe la Viena, voindu să veda pe principele Metternich, cancelarul i-a tramisu respunsu că cunôse cestiunea despre care vré să-i vorbêscă, dara că sînt considerațiuni politice, cari nu-i permitu a se ocupă de dênș'a; ajunsu la Lugosiu, Câmpineanu a fost arestatu și dusu supt paza în închisôrea dela Caransebesiu, de unde predatu guvernului românu, care l'a deținutu închisu doi ani la monastirea Margineni, și de acolo transferatu la monastirea Plumbuit'a; nu s'a liberatu din închisôre de cât la anul 1841, de odata cu sosirea unui firmanu prin care, dupa o înțelegere între ambasadurul Rusescu și Vizirul, se ordonă Domnului să deschida obștêsc'a adunare.

Alesandru Ghica lasase să se înțelêga în mai multe ocațiuni, că se supunea cu nemulțamire la sfaturile și injunecțiunile consulatului rusescu, și astfel perduse simpatile imperatului Nicolae.

De și câștigase multu în opiniunea țerei în ultimii ani ai domniei sale, dara nu i se putea uită slabiciunea ce aretase în lupt'a de doi ani susținuta de partitul patriotu în revisuirea regulamentului. Adunarea din 1841 se deschidea nu ca să îndrepteze abuzurile și să chiamo pe Domnu la paz'a legilor, dara ca să-l restôrne, căci așa eră voint'a țarului. Îndata dupa cetirea oficiului de deschidere și verificarea titurilor deputatilor alesi, a eșitu la ivêla faimôs'a dolentiă care a provocatu venirea comisarilor: generalul Duhamel și Șekib Efendi, precursori mazilfei lui Ghica și a simulacrului de alegere, care în anul 1842 a suitu pe George Bibescu pe scaunul domniei.

A fost ceva duiosu a vedé o tinera femeia, una din fetele celei mai mari case din Bucuresci, pe nepôt'a Dudescului, alergându pe vreme de ierna cu copilul la sinu, cutreerându pamêntul din orașu în orașu, din închisôre în închisôre, cautându pe soçul ei; așa a facutu Catinca Câmpineanu, pâna ce a descoperitu pe barbatul ei în temniț'a dela Caransebesu.

Dintr'acelu momentu ea nu s'a mai despartitu de dênșul, a împartașitu cu el esiliul și temniț'a.

Trei ani de închisôre și sănătatea sa ruinata, nu au pututu să-i slabêscă credințele, nici să-i inasprescă caracterul blându și voiosu. El n'a pastratu în inim'a lui nici resimțimêntu, nici dorinț'a de resbunare; facea

fia-caruia partea slabiciunilor omenesci și a necesităților politice, el dicea, că Românii sînt toti patrioti și că între ômenii cari își iubescu țer'a se afla totdeuna puncturi de contractu și idei asupra cărora totdeuna se potu uni într'o lucrare comuna. Nimeni n'a fost mai îndrăsnêtu și mai infocatu de cât dênșul în desbateri și nimeni n'a pastratu mai puçina mânia de cât dênșul. În viêt'ă politica sciea, că nu trebuie nici pisma, nici resimțimêntu personalu.

Din convorbirile sale cu ômenii politice de atunci dobândise convingerea, că cu totă indiferenț'a ce aretă Franci'a, Engliter'a și chiar Austria, pentru drepturile Românilor; ele inse hraniău ide'a de a se folosi de cea d'ântăiu împregturare, pentru a pune o stavila insluntiei rusesci și planurilor sale ambițioase în Orientu, și că de la acelu momentu și dela împregturările în cari se va află atunci Europa, va depinde viitorul României.

Câmpineanu nu a avutu alta ambițiune de cât aceea de a servi țer'a lui prin sfaturile sale luminate și de a deșteptă opiniunea publica a Europei asupra drepturilor noastre. Pe atunci aspirațiunile sale și a celor mai înaintati patrioti, se marginiau în redobândirea autonomiei și în stabilirea unui regimu constituționalu; invidiosii și curtesanii nu vedeau alt'a în zelul și în devotamentu seu de cât unu ambițiosu de rându, și-l denunciau Domnului ca pe unu conspiratoru și ca unu aspirantu la domnia, în cât Alesandru Ghica, amicul seu din copilăria și camaradul seu de arme, avusese slabiciunea de a-l crede astfel, cum îl depingeau acei cari îl sapau, lingusindu-l, și ajunsese a-l persecută.

Guvernele cari nu-si au puterea și spriginul în stîm'a și în iubirea națiunii, și cauta a se susinê numai prin straini, sînt totdeuna tematôre; atribue nemulțamirile și desafeecțiunea poporului numai intrigilor opozițiunii și vênării de putere; în zelu și devotamentu pentru binele publicu nu vedu de cât interesu personalu, invidia și ambițiune prôsta.

Nu seiu dêca multi Români au avutu bôl'a domniei; dar ceea ce este siguru, este că acestu ponosu l'au purtatu toti acei cari s'au bucuratu de ôre-cari considerațiuni între concetățienii lor; toti acei cari n'au pututu să se împace cu abuzurile și cu calcările de lege. Curtesanii au profitatu totdeuna de slabiciunea omenêscă, la adapostul cărora nu au fost totdeuna domnii nostri; lingusitorii, ca să-si faca mâna buna la domnia, arêta pe omul care apera drepturile țerei ca pe unu competițoru, care voiesce să restôrne și să se suie el pe tronul. Câmpineanu dicea într'o di unuia dintre acești falsi amici ai puterii, însarcinati să-i sondeze cugețările:

„Spune Mariei Sale să nu se tēja de unu aspirantu la domnia, care își pierde timpul cautând'o aiurea de cât acolo, de unde se pôte da“.

Numai dupa caderea sa din domnia, Alesandru Ghica a înțelesu cine-l surpase, și că acela nu eră vechiul seu amic.

Înainte cu câte-va luni de caderea lui Ghica, Câmpineanu seriă domnului Moldoviei Mihaiu Sturdza, că schimbarea domnului țerei românesci devenise inevitabila și că sosise momentu de a uni amêndoue corônele pe capul unui singuru domnu. Mihaiu Sturdza n'a îndrăsnitu nici să ié el inițiativ'a, nici să lase pe boerii din Bucuresci să o faca, temêndu-se să nu displaca curtilor imperatesci.

La eșirea sa din închisôre, Câmpineanu și-a gasitu averea forțe redusa și a fost obligatu a duce o viêt'ă de privațiuni; inse cas'a lui modesta eră totdeuna deschisa cu afabilitate tuturor amicilor sinceri ai românismului și ai libertății; ômenii de inima și de spirit, de tôte vârștele și de tôte condițiunile, erau siguri a gasi la dênșul o primire plina de amenitate, esemple bune

și sfaturi fratïesci. Jocul de cărți, respânditu pe atunci în toate casele, la densusul eră înlocuitu prin convorbiri instructive despre istoria, literatura și sciința. Tinerii, atrași cătra densusul de numele mare ce-si facuse, gasiau în cas'a sa o viața simpla, fără luesu și fără ostentațiune, o familia unita, o primire afectuosa și o societate alësa; clasele și generațiunile se apropiiau în locu de a stă arasna unele de altele; se facea între dënsese unu schimbu de idei și de sentimente înalte și generose. Acolo s'a facutu cimentarea ômenilor de sus cu cei de jos, întru cei tineri și cei betrâni.

La 1848 sosise timpul ca ideile de libertate și de egalitate sê cëra a trai la lumina mare. Misiunea Câmpineanului eră împlinita.

Restaurarea regulamentului, îmi seriă el la Constantinopole, dupa caderea guvernului provisoriu, s'a facutu cu o mare pompa dinaintea unui publicu confundatu în întristare; ômenii cari presidau la acea solemnitate, simțiau, că galvanisëza unu corpu mortu. Cele trei luni de libertate au lasatu urme adânci în inimile românilor; gurile se potu astupă, dar ideile nu potu fi omorite. Se pregatesce pentru voi o lista de proscripțiune și de confiscare a averilor. Acei cari vor bravă esiliul și privațiunile și vor resiste la cursele cari se vor întinde și la tentațiunile, la cari veti fi espusi, se vor întorçe peste câțiva ani într'o patria libera.

Sunt departe de noi acei timpi de convicțiuni profunde, de lupte staruitoare, de devotamente entusiaste, cari animau atâtea inimi nobile și generose, o viața plina de abnegațiune, de privațiuni și de suferințe; multi nu mai sunt, multi au cațutu supt povar'a suferințelor. În tinerimea româna domniă numai credința în idei, iubirea binelui, și nu eră locu în inimi de căt pentru virtutile acele cari se ceru dela unu poporu ca sê pōta sdrobî lantïurile și fără cari virtuti nu se pōte conservă libertatea.

Acum viața politica, fiindu multu mai lesne, pasiunile de partidu, luptele personale și ambițiunile mici, aparu mai multu la suprafața; dar nici sentimentul binelui, nici patriotismul nu au parasitu poporul român, plinu de inima și vioiciune; nu avemu de căt sê vedemu abnegațiunea cu care au alergatu toti, dela micu pâna la mare, la fruntaria, când țer'a le-a cerutu brațul și peptul; nu avemu de căt sê vedemu eroismul cu care s'au luptatu când li s'a spusu că este pentru liberarea patriei și pentru gloria ei. Nu! scepticismul nu a cuprinsu inim'a Românului; vedeti întristarea și lacrimile lui când perde pe câte unu omu de bine, unu omu de o viața pura și plina de devotamentu, precum l'amu vedutu la mōrtea Câmpineanului și la mōrtea fratilor Golesei.

La apelul Câmpineanului toti Românii raspundeau, pentru că el sciă sê apropie inimile și sê cimenteze ideile; sciă sê pue poes'a în logic'a sa.

Întrarea oștirilor straine la 1848, mōrtea tinerei și virtuosei sale soții, sufletu nobilu, spiritu ornatu, cațuta victima a iubirii și a devotamentului cătra famili'a sa în timpul cholerei, și esiliul amicilor sei cei mai afecțiunati: Nicolae Balcescu, Ruset, Voinescu II etc. au fost pentru Câmpineanu trei lovituri de supt cari nu s'a mai pututu ridică. Întristarea a cuprinsu sufletul seu și acoperitu cu unu velu de melancolia caracterul celu mai veselul și mai glumetiu; și spiritul seu vioiu a mersu scațându din țî în țî.

Vedut'ati unu betrânu gârbovitu înainte de ani, care d'abia isi ducea picîorele pâna în gradin'a Cismigiuului, unde remânea ôre întregi pe o lavitã, cu capul plecatu spre pieptu? Acelor cari i vorbiau, le raspundea cu risu seu cu plânsu, dupa cum subiectul vorbeii i aducea suveniru vesele seu triste ale vieții sale; trecatorii se

descoperiau cu respectu dinaintea lui, ier betrâni se opriau și-l aretau copiilor.

Acela eră Câmpineanu, marele patriotu, o umbra care trecea ca o protestare via în contra nedreptății, a persecuțiunilor și a apesărilor.

Ion Ghica.

Misteriul Noptii.

— Romanu, de *Claire de Chandeneux*. —

(Urmare.)

— Dar mân'a dtale tremura ca varg'a. Și eu tremuram așa, când fiindu înca mașinistu soția mea se certă. Atunce eram incapabilu sê lucrezu ceva. Însedar, așa mi-i natur'a. Pentru acest'a trebui sê parasescu acea ocupațiune, care îmi legă mânilu. În cancelaria totusi îmi îndeplinescu mai ușor lucrul.

Iustin Reboux eră șeful cancelariei de espedițiune a fabricei.

Dar Ismérie din totu ce dïse acestu omu, auđi numai o vorba, că adeca densusul a fost mașinistu.

Omul acesta putea sê sciă secretul incuiatōrelor. Densusul viniă adese ori în cassa, și precum se vede, eră rivalul ei.

— Oh! Dōmne, — cugetă întru sine. Omul acesta a voit sê me pērda?

Iustin Reboux facu cu capul și se desparți de Ismérie, trecēndu falosu înainte pe coridoru.

III.

Điu'a acest'a fu grozavu de lunga pentru Ismérie.

Întēplarea cea mai mica putea sê nimicësa tota speranță ei. Dēca Forster ar veni jos în cassa, și — precum adeseori avea datin'a — ar scontră cuprinsul aceleia, totul avea sê fia perditu.

Înse Forster nu scontră cass'a. Ea puse cele șapte sute de franci economisati între banii lui Forster, și lu-cră încetu în cassa.

Banuiel'a, care trecu unu momentu prin mintea ei, înca nu putu sê îmbrace forma mai hotarita.

Singur'a ei îngrigire fu, că cum ar putē suplini defectul, și înca nu cugetă la aceea, că ôre cine l'a pututu seversî?

De cătra sēra încuiă cass'a și în fine libera, înse forte iritata se duse sus în odaia sa la Juliette.

Starea copilitei nu voia a se îndreptă. De nou se ivi parocsismul. Nu putu duce cu sine pe Juliette la Pierre Pique.

Dōra a și fost bine așa, că n'a pututu sê duca cu sine copilitea. Copiii sunt curiosi și limbuti, și ori căt de bine crescuta copila eră Juliette, greșelile vârstei sale se aflau într'ens'a.

Acestu motivu mângaiă puçintel pe Ismérie, că a trebuitu sê lase singura în bōla pe copilitea sa. Ea culcă de timpuriu în patu pe Juliette, i-a dïsu niște povesti frumose, ma a și cântatu cu ochii plini de lacrimi. Numai atunce își parasi fetit'a, când aceea adormi.

Dar Juliette sciëa, că mama sa a mersu la pescariul și a adormitu în lînisee. Ismérie nu se temea, că fiic'a ei se va spariă, dēca se va deșteptă înainte de a se rentōrce ea. Deasupra patului ei se află aninata icon'a Maicei-Prēcurate; acea paziă fetit'a.

Icon'a acest'a eră icon'a de altaru a capelei mici, care aprōpe de țermul apei se naltă în modestia-i simpla, la finea cladirilor fabricale.

În tōte duminicile se deschidea acēsta capela mica și poporaciunea ținutului umblă acolo sê se rōge lui Dumnedeu.

Odată într'unu anu, în luni'a Pascilor, locuitorii din Vienne peregrinau în procesiune bisericēsa la acēsta capela, unde miss'a mare se ține cu pompa.

(Va urmă.)

S A R G O N U

Calindarul septemânei.

Dia' a sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor si serbatorile.	Sorele resare	Sorele apune
Dumineca	15	27	Profetul Amosu.	4 5	7 56
Luni	16	28	S. Tihon fac. de min.	4 5	7 56
Marti	17	29	Mart. Manuilu.	4 5	7 55
Mercuri	18	30	Mart. Leontiu.	4 5	7 55
Joi	19	1	Ap. Iuda fratele Dlui.	4 5	7 55
Vineri	20	2	S. Mart. Metodiu.	4 5	7 55
Sâmbeta	21	3	Mart. Iulianu.	4 6	7 54

Discuțiunea ortografiei în Academia.

III.

Dreptu continuare la cele raportate în nr. 32, 34, și 37 ai foii noastre, publicăm de asta-data următoarele estrase din două procese verbale ale Academiei Române, în cari s'a continuat desbaterea pe articole a noului proiectu de ortografia româna:

*

Ședința din 13/25 aprilie, sub președinția Domnitorului.

Se citește § 4 din capitolul I, relativu la reduplicarea lui *s*, în omonime: masa (la masse) și masa (la table), casa (la caisse) și casa (la maison) etc.

Dl Chintescu ca membru al comisiunei ortografice, declara, că nu ține la acestu §, fiindu gata a admite neduplicarea generala a lui *s*.

Dl Sion consecuentu cu cele dișe în ședința precedentă, dice că duplicarea lui *s*, se vede nevoitu a o susține întocmai în interesul fonetismului. Să ne aducem aminte, că mai toti scimu câte o limba străina, și mai multu său mai puțin fără de voe, ne vedem înflunțiați în exercițiul pronunțării. De aceea, vedându-ne deprinsi a pronunția pe *s* cu *z* când vine între două vocale, (pr. pozițiune, cas, plausibile, s. c. l.) trebuie să facem o distincțiune, când vom scrie posibil, pas și altele.

Dl Fontanin arăta, că una din moștenirile cele mai frumoșe, care a remasu dela romani, numai românilor și spaniolilor, este conservarea pura a lui *s* între vocale, devenitu *z* la ceialalti neo-latini. Dupa cum noi dicem casa său nasul, totu așa sântemu a pronunția rosa, nasal etc., ier nu roza său nazal.

Dupa ce *dl Ionescu* combate redacțiunea proiectului și *dl Babeșu* o susține, închidându-se discuțiunea, se pune la votu amendamentul propusu de dnii Papadopol-Calimah și Caragiani: „În cuvintele unde se pronunția *s* să se scria cu *s*; unde *z*, să se scrie cu *z*“, — și se respinge.

Se pune la votu și se primesce § 4.

Se citește § 5, privitoru la liter'a *x*.

Dl Laurianu nu înțelege pentru ce proiectul ortograficu menționeza luarea literei *x* din vechiul alfabetu campanu. Trecându la fondu, dsa observa, că din cele două alineaturi ale §-lui, alineatul al doilea lasându facultativa scrierea cu *x* său scrierea cu *s*, este de prisos și chiar contradictoru alineatul întâiu, unde se prescrie obligatōre scrierea cu *x*.

Dl Babeșu raspunde la acēsta, că primul alineatu se refera la cuvinte de totu străine, ier alineatul al doilea are în vedere pe cele deja vulgarisate la noi.

Dl Maiorescu, pe bas'a operei lui Corsen, demonstra originea campana, ier nu grēca, a latinului *x*, adaugându totu de odata. că acestu punctu putea fi lasatu

afara din discuțiune, de vreme ce se votēza ortografia, ier nu istori'a ortografiei.

Dl Hasdeu arăta, că din cele două alineaturi ale §, primul prevede numai pe *x* din cuvintele grece, care s'a conservatu totdeuna la români ca *x* și nu este nici o rațiune de a-l preface în *s*; ier în alineatul al doilea se prevede numai cuvintele de origine latina. În vorbele moștenite dela romani, noi prefacem regulatu pe *x* în *s*; în neologisme înșe, luate de curēndu din limbile surori său din latinitatea clasica, *x* pōte să se conserve, de ore ce asemeni cuvinte remānu pentru noi străine, de și romanice, său pōte să trēca în *s* prin analogia cu cuvintele latine cele moștenite, de unde resulta, că în acestu casu este bine de a lasā o latitudine facultativa. Închidēndu-se discuțiunea, se pune la votu și se primesce § 5.

Se citește § 1 din capitolul II, privitoru la liter'a *j*.

Dl Laurianu desaproba procederea comisiunei de a esprimā valōrea fonica a lui *j* prin liter'a cirilica, care e urita, avēndu form'a raculai. Dsa insista apoi asupra insuficienței § așa cum este redactatu, fiindu că nu prevede casurile când trebuie să se întrebuintēze *j*. În unele localități, romāni pronunția giuru în locu de juru; în altele jinere în locu de ginere; cum dar va trebui să scriem noi aceste cuvinte?

Dl Ionescu raspunde, că desbaterea urmēza asupra modului de a scrie, ier nu asupra modului de a pronunția.

Punēndu-se la votu, se primesce § 1.

Ședința se radica la 5 ore p. m.

*

Ședința dela 14/26 aprilie. Aceasi președinția.

Ședința se deschide la 1 ora.

Dl Hasdeu ca locu-țitoru de secretaru generalu, arăta că redactarea proceselor verbale relative la desbaterea proiectului ortograficu este fōrte grea, mai cu sēma din caus'a dorinței vorbitorilor de a vedē espusa pe largu argumentațiunea fia-căruia, ceea ce s'ar putē face numai prin stenografia, dsa i-a rugatu pe toti și-i mai rōga de a depune la secretariatu note desvoltate despre fia-care discursu, ier întru cât aceste nu se vor depune de cătra toti, va fi silitu a presintā într'unu modu de totu sumariu, numai rezultatele discuțiunei, de ore ce ar fi o disproporțiune de a da unele cuvēntări pe largu și altele pe scurtu.

Se trece la desvoltarea proiectului ortograficu.

Dupa o discuțiune, la care iēu parte dnii Maiorescu, Babeșu, Chintescu, Laurianu, Hașdeu și Baritū, se primescu fără nici o modificare § 2, 3 și 4 din capitolul II, relative la sunetele palahale *ce* și *ge*, la *ș*, *ț*, *đ*, *z* și grupul *sc* și *șt*. Se observa, că votul a avutu în vedere numai principiile, ier nu și exemplele aduse, cari aru putē prejudecā în unele puncturi asupra articolelor nedesbatute inca.

Se citește § 5, privitoru la modul de a esprimā vocal'a obscura.

Dupa o discuțiune, la care iēu parte dnii Hașdeu și Maiorescu, pe de o parte, pentru a susține, că limb'a romāna, luata în totalitatea ei, nu poseda sunetul espresu prin semnul cirilicu *i*, ci numai pe celu corespunțetōru lui *ă*, pe care singuru il cunoscū macedo-romāni, isiriano-romāni și în parte chiar romāni din Daci'a lui Traian; ier pe de alta parte dnii Chintescu, Ionescu, Sion, Alesandri, Laurianu și Babeșu pentru a susține esistint'a în limb'a romāna a mai multor nuanție ale vocalei obscurē, dintre cari celu puțin două, *ă* și *i*, trebuie să fia distinse în grafica, se inchide desbaterea și se depunu următoarele amendamente:

1) Amendamentul suptscrisu de dnii Alesandri, N. Ionescu și I. Ghica: „Se va însemnā cu accentul cir-

cumflexu atât *i*, *e*, cât și *a* totdeauna când aceste vocale sînt și alterate și accentuate, precum laudându, mormântu, vedându^c.

2) Supt-amendamentul suptscrisu de dl Maioreșcu: „Se lasa latitudinea ca să se însemneze fia cu semnul scurtărei, fia cu circumflex.

3) Amendamentul suptscrisu de dnii Laurianu, Sion, Baritiu: „Să se conserve toate accentele introduse în limbile europene: *˘ ˘ ˘ ˘*, cari facilita înțelesul: mută, mul'a, mută, mută, mutându, carte, parte, cărți, părți, mutănu, ved, veđi, vede, vedem, vedeți, vedându^c.

Se pune la votu și se primesce amendamentul de sus nr. 3, cađendu astfel celelalte două.

Se pune la votu și se respinge § 5 din redacțiunea comisiei.

Se citește § 6, privitor la finalul *u*.

Dupa o discuțiune, în care dnii Alesandri și Maioreșcu, ceru suprimarea finalului *u*, de ore ce nu se aude, ier dnii Chintescu, Baritiu, Laurianu, Ionescu, ceru mănținerea lui din considerațiuni istorice și gramaticale, închiđendu-se discuțiunea, se pune la votu și se primesce urmatorul amendamentu propusu de dnii Laurianu, Fontanin și Chintescu: „În vorbele flexibile să se conserve *u* finalu: omu, bunu, socru, acru, macru, cultul, lucrul, plecu, dregu, facu^c cađendu astfel § corespunđetoru din redacțiunea comisiei.

Ședinți'a se radica la 5 ore p. m.

Președinți'a, **Carol**.

p. secretaru generalu **B. P. Hașdeu**.

M o d ' a.

Paris 23 junie.

În vēr'a acest'a cele mai placute stufe vor fi: foulardul ușoru, mullul, satin imprimé, și o stufa de vēr'a mai noua numita „cru Linon^c“. Mai ales blondinelor le șede de minune bine, și într'atâta corespunde perfectu modei mai noue, că e țesutu cu fire de aur. Satin imprimé asemenea aparține modei mai noue.

Colorile le pôte alege fia-cine dupa gustul seu; afara de modestele nēgr'a, verdea ca oleiul, brun'a, sur'a, vēnet'a și verdea, se mai întrebunțēza și roși'a deschisa, vēnet'a închisa etc.

Pe suprafața gasimu totdeauna figure abatetóre. Buchetele de fiori, frundiele țurcigile apar pe suprafața mai palida; figurele țurcesci și persiane pe suprafața de colóre mai închisa.

*

Toate modelele incepu și se incheia cu exagerațiune. Damele au recunoscutu, că parazolele gigantice sînt tocmai așa de nepotrivite ca ventrarele (Fächer) mari, și au trecutu — la extremitatea cealalta. Ele întrebunțēza acuma niște parazole atât de mici ca o palma. Firesce, că acele nu corespundu, și că sórele le arde pré tare; înse ce să faci? Ast'a-i moda.

Ce e dreptu, aceste ventrارة sînt fôrte frumosu facute. Pe ele se zugrăvescu niște flori și regiuni draga-lășe; se brodeza cu margele, cu aur se u cu fire de chenil; au ținetóre scumpe, si-apoi se — acat'a de brâu. Damele aștepta pâna ce apune sórele, și apoi iesu la preumblare — cu vēnrariul la brâu.

*

Cât de cruțatóre sînt damele, se probēza și prin cestiunea nafrănilor. Pân'acuma ele se mulțamiau cu niște nafrâni, cari se puteau legă frumosu. Acuma nu mai e *chic*, ca nafram'a să fia mai scurta de doi metri. Aceste sînt de 40 cm. late și se facu din tull negru seu albu. Gatirea lor e cât se pôte de splendida.

Pentru orientare observămu, că aceste nafrâni lungi (cravattes en écharpe) nu se légă; cele două ca-

pete se tragu peste olalta a lene și de multe ori se anina în jos de brâu.

Antonie.

Biserica si școlă.

Pr. SSa Ioan Mețianu, episcopul Aradului, facu în septemân'a trecuta visitațiune canonica în o parte a diecesei sale, și anume în protopresbiteratele Chișineu și Oradea-mare. Visitațiunea se incepu în opidul Șimand, de unde se continuă prin Șielău, Socodoru, Chișineu, unde Pr. SSa fu ôșpele archiducelui Iosif. Aice și pretotindene zelosul episcopu fu întimpinatu cu celu mai mare entusiasmu. — Apoi intră în protopresbiteratul Orădiu-mari, unde poporul par că voiă să emuleze cu celu din părțile Aradului în esprimarea bucuriei sale; banderii de calareți și arcuți de triumfu așteptau în toate comunele pe ilustrul ôșpe, și mai ales prin comunele Husaseu, Giriș, Totu, Bator primirea a fost stralucita, poporul vedea împlinindu-se o dorința seculara a sa, căci de o suta de ani episcopul seu n'a facutu în acele părți visitațiune canonica. Din Bator Pr. SSa se dușe la Talpaș, de acolo la Vadaș, Cinteiu, unde avea să sântēșca și o biserică, și avu a-si incheia visitațiunea la Comlașiu, spre a se rentôrce apoi la reședinți'a sa.

Dieces'a Orădiu-mari. *Serbarile Rusalielor* se serbara în catedrala cu pomp'a îndatinata: în ziua prima celebră ônsuși Pr. SSa episcopul diecesanu, rostindu și o predicațiune cătra numerosi credinciosi; a două și Pr. SSa celebră, dupa datina, în biseric'a rutena din locu, care nu fu destul de mare spre a cuprinde pe toti cei ce dorira a participă. — *Dl Ioan Szabó*, parocu în comun'a Trie, s'a dispusu la stațiunea Galos-Petri. — *Catedr'a* de limb'a și literatur'a româna la gimnasiul din Oradea-mare, devenita vacanta prin numirea de protopopu în Leta-mare a dlui Iustin Pappfy, precum auđimu se va curentă în curēnd.

Din mass'a repausatului episcopu Papp-Szilágyi la 23 l. c. s'a facutu prim'a impartire de cătra tribunalul din Oradea-mare. Mass'a înpartita în trei, între fiscu, rude și fonduri diecesane, aceste de ocamdata primira: fondul preoților deficienti 11,494 fl., gimnasiul din Beiușiu 9660 fl., fondul școlēi de fetițe din Oradea-mare 4830 fl., seminariul gr. c. oradanu 1449 fl., fondul liturgiilor 241 fl., biseric'a gr. c. din Beiușiu 150 fl. Au mai ramas inca 43,000 fl., cari se vor împarti mai târđiu dupa decurgerea unor procese dubioșe.

Pentru Andreiu Mocloni s'a ținutu la Lugoșu în 16 l. c. parastasu în biseric'a gr. or., celebrându protopopul Peșteanu, dupa care preotul r. d. Mihaiu Poceanu ținu o cuvēntare ocașionala. Unu publicu numerosu asistă la acestu actu de pietate față de memori'a unui bravu vlastaru al națiunii. Adaugemu aice, că cât mai curēnd vom publică portretul și biografi'a lui Andreiu Mocloni.

Pentru vacantul protopresbiteratu gr. or. al Aradului au recursu șese ônsi, dintre cari sinodul protopresbiteralu ținutu în 10/22 l. c. a alesu respective a candidatu pe urmatorii dni: Constantinu Popovicu Aiudeanu parocu în Sâmbateni comitatul Arad, George Vasilevicu protopresbiteru în Șiri'a și Petru Suciu asesoru referinte la consistoriul din Oradea-mare, cari la votare întrunira cele mai multe voturi. Acestu trinaru se va presintă consistoriului eparchialu din Arad pentru alegerea, respective intarirea unuia.

Esamenale la școlēle populare gr. c. române din Oradea-mare se ținura în zilele de 24 și 25 l. c. În ziua prima se ținu cu învetiăceii din cl. III și IV. Numerul acestora este, în cl. IV — 13, și anume 11 gr. c., 2 r. c.; în cl. III — 9, din cari 6 gr. c., 1 gr. or., și 2 r. cat. Pruncii au facutu din toate studiile esamenul celu mai îndestulitoru, ceea ce face multa onóre veteranului învetiătoru dl Grigoriu Görög, carele a fa-

cutu aşă vaza acestui institutu, încât de și sânt în locu mai multe școli unguresci, totusi în fia-care anu isi dau mai multi parinti magări pruncii în școl'a româna, pentru că aice se invetia mai bine decât în cele unguresci. La esamenu asistă și Pr. Ssa episcopul diecesanu Mihaiu Pavel. A două și se ținut esamenul cu invetiației din cl. I și II, al căror invetiatoru e dl G. Palu. Resultatul și aice a fost imbucuratoru.

Pentru invetiaerea limbei unguresci se va deschide, între altele și la Arad, Clușu și Székely-Keresztur, unu cursu suplinitoru; invetiatorii cari vor luă parte, vor capetă câte 70 cr. pe și; dar se vor primii numai aceia, cari nu sciu nimica unguresce.

C e e n o u ?

Locuint'a de v'era a moștenitorului de tronu, după cunun'a sa cu principess'a Stefania, va fi castelul Reichstadt, odinioara locuint'a favorita a regelui Ferdinand. Lucrările de restaurare s'au și începutu. Parcul ce încungiura acestu castel e unu din cele mai frumoșe. La 1876 în castelul acesta a avutu locu întrevederea regelui Francisc Iosif cu imperatul Alesandru al Rusiei.

Sciri personale. *Di dr. Alesandru Matlekovics*, pânăcum consiliaru ministerialu, fu numitu substitutu de secretaru de statu la ministeriul de agricultura, comerțu și industria. — *Di C. A. Rosetti*, președintele camerei deputaților României, a plecatu în strainetate pentru cautarea sănătății sale. — *Di I. C. Bratianu*, președintele consiliului ministerialu român, s'a întorsu la Bucuresci din caletori'a de inspecțiune ce a facutu în Români'a-mica. — *Di M. Cogalniceanu* a fost septemân'a trecuta în Constanti'a; dsa a locuitu în frumoș'a casa ce are pe bulevardul „Elisabeta-Dômn'a”. — *Di V. Babes* se alla în Capolnașu, la dnii Antoniu, Alesandru și Eugeniu Mocioni, unde a mersu din Foen, cu Petru Cernovicu, tatal veduvei lui Andreiu Mocioni. — *Di C. Esarcu*, ministrul reședinte al României pe lângă curtea Greciei, a sositu la Bucuresci.

Diet'a s'a închisu și formal. Ceremoni'a ast'a s'a facutu la 21 l. c. prin unu rescriptu regescu, care încheiă sesiunea acest'a și totu-odata convocă pe cea urmatore pe 25 septembrie.

Telefonu la Bucuresci. Cetimu în „Românul”: La biurolu centralu telegraficu s'a aședatu unu telefonu. Aparatul constă dintr'o mica cutia foarte cocheta care e ficsata pe unu parete, în partea de sus ce are două clopoșele, cari se facu să sune prin ajutorul unei manivele, spre a înscinția pe primitoru de începerea conversațiunii; în partea de jos este o deschidutura, în dreptul căreia trebuie să vorbescă transmiterul și puțin mai sus, legatu de cutiutia prin două șireturi este unu cornu la care se pune urechi'a, spre a auđi respunsul. Esperienti'a se va face mâne între biurolu centralu telegraficu și Cotroceni.

Din Șomcuta-mare ni se scrie: Recel'a despre care v'am scrisu în rândul trecut, n'a stricatu multu. Timpul e foarte bunu. Plôia capetâmu totu atunci când trebuie. Cucuruzul e peste așteptare frumosu. Bucate de tòmna vom avé puține, i'era pome numai de lécu. Fênu înca se arata puțin p'ana acum. Ovesele sânt frumoșe. Pretiul bucatelor pe piața scade, căci se aducu multe bucate din Ardealu. Sementi'a de cânepa a fost cu câte 3 fl. mertia. Ce va urma vom vedé și ve voiu împartași.

Trei-deci și două ore spënduratu. Bancarul francesu Philipparte petrece la băile Mehadiei. Pozițiunea pitorescă a acestor băi i-a placutu și o admira foarte multu. Într'o și el plecă pe munte, însoțitu de alti doi consoci. Potecuti'a pe munte devine din ce în ce mai îngusta și preumblatorii remănu unu câte altu. Philip-

parte, puțin miopu, eră cel din urma, și în curiositatea ce avu să caute profunditatea prepastiei, ameti și cađt într'ens'a. Cei doi amici înaintase înse departe pe munte, fără să caute în urma s'eu să scia ce s'a întâmplat. Numai ajunsi pe colin'a muntelui, bagara de s'ema, că consociul lor a disparutu; il cautara pretotindene, dar înse dar. Astfel trecu o nôpte. A două și autoritatea locala fu înscințiată și porni catanele pe munte, cu altva țerani din vecinetatea muntelui. Optu ore cautara înse dar. Atunci unu ciobanu plecă singuru pe potec'a muntelui și avendu privirea ficsata în lungul prepastiei, de odata i se presintă vederii o bucata din haine și apoi unu corpu. Numai decât se adusera frânghii, le legara un'a de alt'a, ciobanul cobori în prepastia, il legă și il traseră. Eră Philipparte scosu mai multu mortu. Catanele și țeranii i detera rachiu, il frecara, și întrămându-se, il duseră la băi. Philipparte cađendu în prepastia, a remasu spënduratu de vârful brađilor; nici o vulnerare nu a suferitu decât puține șgarieturi pe obrazu. Ciobanul a fost recompensatu de d'ensul cu 5000 franci.

Plôia cu pi'etra. Cetimu în „Mesagerul Brailei”: Dumineca nôpte, la 25 maiu, (6 junie) în mai multe localități din județulu nostru a cađutu pi'etra în cantitate aşă de mare, că a nimicitu semenaturile cu totul. A fost o adevărata distrucțiune. Astadi, drumul dela Braila-Focșani presinta caletorului unu spectacolu foarte tristu, a remasu pamântul negru. La lanca, parte din Url'esca pi'etra a cađutu aşă de multa, că a două și ômenii cu dificultate puteau merge; pamântul eră acoperitu de o palma și presintă piciorului unu drumu asternutu cu petrișu. Locitorii din mai multe comune au remasu fără esistenția, proprietarii, arendasii mai multor moși au simțitu pagube colosale. Acestu potopu, căci altfel nu-l putemu numi, costa multu pe județul nostru.

Sciri scurte. *Alegere de notaru* s'a facutu de curând la Suniogdu lângă Margita, în comitatul Bihariei, și în locul fostului notaru unguru, Bogdândi Sándor, carele a fugitu, s'a alesu românul Gavril Blaga, pânăcum adjunctu notariulu la Ceheiu. — *Focu grôznicu* a fost septemân'a trecuta la Homonna în Ungaria, care a prefacutu în cenușă 300 de edificie. — *Între Bucuresci și Sinaia* a începutu să circuleze trenuri de placere, odata pe septemâna, duminica. — *Constantia* se înfrunsețieza; precum cetimu în „Far. Const.”, înca în ver'a acest'a tôte stradele ce dau în bulevardul „Elisabeta Dômn'a” trebuiescu a fi regulat pavate s'eu șoseluite. Totu acolo s'a formatu și unu museu, la iniciativ'a prefectului. — *Comitetul din Sibiiu* a adunatu pentru înundati sum'a de 3097 fl. 53 cr. — *Bene-Merenti* cl. I s'a acordatu dlui dr. A. Bernath pentru meritele și lucrările sale sciintifice și chimice. — *Ville dela Odobesci* în Români'a, unde se face vinul cel bunu, cari se pareau cea mai mare parte stricate de gerul de asta i'erna, s'au îndreptatu, și promitu o recolta multfamitore. — *Grindina mare* a fost în septemân'a trecuta la Tinca lângă Oradea-mare. — *Tragera loteriei la 19 junie*: Viena 86, 43, 37, 5, 56; Grațiu 4, 71, 14, 24, 30; Timișor'a 29, 53, 42, 75, 22.

Necrologu. *Maria Grama*, veduvita Fritea, fostu parocu în Șimand, a încetatu din vi'etia în Beiusu, la 19 l. c., în etate de 29 ani.

Cronic'a lunei.

Di D. Bratianu, precum scrie ênsusi în o epistola adresata diuariului „Timpul”, a fost primitu la Londra, la Paris și la Viena de toti ômenii politici cu o mare curtenia și în modul cel mai simpaticu și mai magulitoru pentru Români'a. Ce i s'a đisu, se pôte resuma în cuvintele urmatore: „N'aveti nevoie să ve dati multa ostenela ca să caștigati simpatiiile nôstre pe cari le posedati, nici ca să ficsati asupra României atențiun-

nea noastră; căci, prin eroismul armatei vóstre și prin patriotismul și inteligentia cu care ati condusu ale vóstre afaceri în grelele împrejurări ale anilor din urma, ati probatu lumii că sânteti totodată un popor bravu și civilisatu, ati fortiatu puterile europene, fără excepțiune, a ve stimá și a contá de aci înainte cu voi în toate proiectele și întreprinderile lor. Aveti dreptate a fi cu atât mai mândri și mai încredetori în viitorul vóstru, că frumós'a pozițiune ce posedati astadi n'ó datoriti de cât voue énsi-ve⁶.

Relațiunile dintre Români'a și Bulgari'a continuu a fi cele mai rele, și diuarele bulgaresci „Bolgariu⁶”, „Celocupna Bolgaria⁶” și „Bolgarski Glas⁶”, lupta în contra Românilor. Împregturarea, că Români'a urmaresce cu atențiune rusificarea armatei bulgaresci, nu este de cât o urmare a acelor certuri. Pe d'asupra mai vine, că guvernul din Bucuresci a datu de niște agitațiuni bulgaresci prin Dobrogea, cari sânt alimentate de comitetele din Tulcea și Macin, și cari se prepara, ca la unu tîmpu datu s'ê se alature la marele imperiu bulgarescu. De aceea s'au tramisu trupe spre Dobrogea și doue regimente de cavaleria sânt staționare în faci'a Silistrei... Români'a are de gându s'ê formeze optu regimente de Spahii, dupa modelul francesu, din locuitorii mahomedani din Dobrogea. Turcii, pe cari Româniii numai că nu-i pórtu în palme, vinu și se inseriu de buna voia. Fiindu unu ce recunoscutu, că elementul turcescu a datu totdeuna cei mai buni soldati, de aceea nu este de desconsideratu acésta întarire a armatei române, cu care Bulgarilor, déca se vor umflá în pene pâna a ațitá tulburări în Dobrogea, le va paré reu a face cunoscintiá mai de aprópe. Din cele 135,000 pusei de sistemul Henry Martini, comandate pentru armat'a româna, au sositu la Bucuresci 70,000.

Serbările de independenți'a Belgiei se începura în septemân'a trecuta în Brusela prin deschiderea expozițiunii naționale. La acést'a asistá și regele cu regin'a, ier publicul se urcă la 50,000. Ministrul Frère-Orban ținu cuvântul de deschidere. Festivitatea independenței se va serbá la 16 iulie, pe când redatorii tuturor diuarelor de frunte din Europa se vor invitá la Brusela, de unde se vor face excursiuni.

Amnesti'a generala! Acesta e evenimentul cel mare al septemân'e Guvernul francesu a depusu în camer'a deputatilor unu proiectu de lege prin care se acorda amnestia completa tuturor celor condamnatu pentru crime și delictu, cari sânt în legatara cu insurecțiunile din 1870 și 1871, precum și tuturor celor condamnatu pentru crime și delictu politice și de presa pâna la 19 iunie 1880. La desbatere énsusi Gambetta a parasitu fotoliul de președinte și a ținutu o cuvântare admirabila în favorul amnestiei, care apoi s'a și primitu cu imponenta majoritate.

Regin'a Spaniei, care — precum scriseramu — se afla în ajunul unui îmbucuratoru actu familiaru, se simte fórte bine. Din caus'a ferbintélei mari, ea s'a mutat cu tota cas'a sa în castelul Lagranja. Un'a din damele de onóre nu de multu fu tramisa la Paris, pentru ca s'ê cumpere acolo unelte trebuincióse pentru baiatul séu baiét'a care se va nasce.

Sciri straine. *Principele regalu al Portugaliei*, dupa cum scriu diuarele din Lisabona, se va casatori probabilminte cu o principessa rusa. — *Din America* se scrie, că sórtea celora ce se mutara din țér'a ungerésca acolo, e fórte trista; meseriasii mai capeta de lucru, dar ceialalti moru de fóme; bietii slovaci, cari se mutara acolo din Trencin inca o ducu fórte reu, căci fiindu ei slabi, numai în minele de carbuni se potu întrebuința. — *Di Calimachi-Catargi* a notificatu la Berna consiliului federalu al Elveției independenți'a României; dițele aceste va presintă lui Grévy, președintele repu-

blicei francesu, scrisorile sale de rechiamare. — *Di M. Cogalniceanu*, tramisu estraordinaru și ministru plenipotențaru al României la Paris, isi va ocupá postul dițele aceste. — *Adelina Patti* a datu de curénd în teatrul numitu „de la Gaité⁶” în Paris doue-deci și doue de representațiuni al căror venitu în totalu se urca la sum'a 655 mii franci din care vestit'a Diva împreuna cu Nicolini au primit drept lor 198 mii franci, adeca bagatel'a de aprópe 17,000 galbeni, căștigati în 22 de dițe. — *Principele Roland Bonaparte* sub-locotenentu în armat'a francesu și unicul fiu al principelui Petru Bonaparte, s'a logoditu și se va cununa în curénd cu o fiica a milionarului Blanc; sócr'a a cumperatu spre a servi de reședinți'a însuratíeilor vil'a San Donato de lângu Florența care aparținea mai înainte principelui Demidoff. — *Principes'a Zenaida Iusupof*, dupa cum s'a și spusu, logodnic'a principelui Alesandru al Bulgariei, scurtu tîmpu înainte de mórtea imperatesei tuturor Rusielor, a fost numita între domnișórele de onóre ale curtii imperatesci; totodată regin'a-muma a Bavariei a numitu pe principes'a Zenaida domn'a de onóre a marei cruci a ordinului Theresia. — *George Eliot*, vestit'a scriitóre de romanuri și veduv'a vestitului biografu al lui Goethe, s'a maritatu cu unu tineru și bogatu bancheriu, carele se numesce Cross; George Eliot e tinerica de totu, numera actualminte 60 de anișori.

Dare de séma

despre venitele și spesele balului tinerimeii române ținutu în Budapesta în 24 febr. 1880 st. n.

(Urmare si fine.)

Din Romani'a.

I. Bucuresci: Alteti'a Sa Regala Carol I. Domnul României 500 franci, dl N. Bozianu 20 lei.

II. Din Craiova prin dl colect. Ioan Joe Pușcariu: Dd. Godin 5 franci, Michel 2 fr., Braha 5 fr., Fiu 5 fr., Ciucuidra 3 fr., I. T. Chetianu 5 fr., Stefan I. Vlesi 5 fr., Maurus 1 fr., Semproniu Pauper 1 fr., Confucius 1 fr., Mirmicofagus 1 fr., BulocEANU 1 fr., Em. Saran 10 fr., Nanus 1 fr., Marióra 1 fr., Joe 3 fr., frati Benue-misti 2 fr. Sum'a: 52 lei.

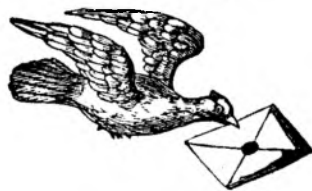
Din Slatina prin dl colectante D. Jovitia ing.: Dd. Demetriu Jovitia 16 fr. 50 bani, C. Cs. Brandza 5 fr., dn'a Anastasia Landrok 3 fr. 70 b., V. M. Lazaru 15 fr., Teodor G. Peteanu 2 fr., Teodor Lempp 2 fr., George Cromida 3 fr., Demeter Genger 2 fr., George Giuca 11 fr. 10 b., Aldia 2 fr., Huss 2 fr., Knobloch 2 fr., Stojan N. Hagienoff 5 fr., Petreanu 3 fr. 70 b. Sum'a cu totul 75 lei noi.

Budapesta în 24 maiu 1880.

Iosif Vulcanu,
presedintele comit.

Ioan Metianu,
notariul comitetului.

Post'a redacțiunei.

Abonamintele pe treiluniul jul.—sept. séu pe semestrul jul.—dec. se potu face deja. Prețurile sânt însemnate în fruntea foii nóstre.

Belcesci. În epistola n'amu gasitu nici unu banu. „Sieditóre⁶ cós⁶ta la dv. pe unu anu 3 fl.

Beiusi. Din „Panteonul Românu⁶” nu mai avemu nici unu exemplaru, de vr'ó 5 ani, precum s'a si anunțiatu mai de multe ori.

Diuarele din Romani'a sânt rugate a nu ne mai tramite exemplarele de schimbu la Budapesta, ci la Oradea-mare prin **Brasiovu.**

Proprietaru, redactoru respundétoru si editoru:

IOSIF VULCANU.

A conservá frumseti'a tineretiei

pana la adancile be-
trantie
e problem'a de viétia
a fia-carei
femei.

Asia atérna de cea mai
ingrigita cultivare a pe-
litiei. Conservarea curata
si delic'ta a zesteia,
inretinerea ei in finétia
si freschetia, — stirp'irea
petelor, a rosietiei, a pis-
trelor si a tuturor peta-
rilor pelitiei, precum mai
ales n'nicirea repentina
si durabila a cretielor,

se póte efeptu' deosebitu prin escelent'a si atat de surprin-
diétorea in efectu

RAVISSANTE

(du dr. Lejosse à Paris.)

unicul nesticiosu preservativu penru cultivarea pelitiei,
esaminatu oficialminte. Celu mai preciosu secretu de toaleta
al damelor elegante din Paris. Londra, Viena si Budapesta,
conservarea freschetiei din tineretie si la betrantie: s'a pro-
batu prin mii de exemple cá bunu, de aceea, cá primu-mij-
locu de infrumsetiare, nu póte sé lipsésca de pe mé's'a de
toaleta a nici unei dame.

Pretiu unei sticle originale mari fl. 2.50) cu indrumare de
Pretiu unei sticle originale mici fl. 1.50) intrebuintiare.

In mare si in micu se afla de vëndiare in
calitate originala si se póte comandá prin epis-
tola in principalul magazinu centralu in Bu-
dapesta városháztér 9 sz. in parfumeri'a
FRIDERICEI SVARCZ.

PENTRU PETRECERI.

Patu animatu le-
ganatoru indianu in
cutia 4 fl. 50 cr. —
6 fl. 50 cr., cu scân-
durele de feru 14 fl.
50 cr. Puska Flobert'
fara pocnire, pentru
tinta si paseri 12, 14,
18, 24 fl. la acésta 100
de umpluturi dela 50

cr. — 1 fl. 80 cr. Tabla de tinta din feru cu figura ce sare afara
si cu tréscu 9 fl. papusi de cugle 2 fl. 25 cr. Globurelu lignum
sanctum dela 1 fl. 40 cr. — 4 fl. locu Ang. Croquet 18—25 fl.
Jocu ce cercu, duzin'a 2. 40. Bila de gummi dela 20 cr. 1 fl. Seule
de pescuitu, cárlige cu sinoru dela 10 cr. — 1. 80., mregi, bastóne
de pescuitu 1—16 fl., musci ademenitóre cu carligu duz. 80 cr.
Aparatu completu de turna a lui dr. Schreeber cu scola 15 fl.
Singuratic instrumente de turna in marine dorita pentru scoli.
Scrinciobu pentru copii 13. 50. Chil'a globurilor de turna 30 cr.
Iampióne de hartia colorata pentru iluminarea festivitatilor de
gradina, lade musicale de harmonium cu 5-7 piese 12—16 fl.,
lada mnsicala pentru d'a invetiá paseri 9—11 fl. Hartia de cigareta
Moskow cea mai buna, cu sugatóre, pentru a pregati cigarette
ieftine dupa placu 100 de bucati 35 cr. La aceste pregatituru
30 cr. Masina pentru gatirea acelora ca'n fabrica 3 fl. Trimbittia
harmonica accordeon tremolo cu decoratiune 7 fl., mai mare cu
contra basse 15—21 fl. Calugaru care prevestesce timpul 40 cr., cu
termometru 1. 25—2 fl. Colivia de paseri cu mesutia 8—14 fl.
Mese de flori 8—20 fl. Vase de ficu cu stelagiu 5—9 fl. Ventraru
japanezu 20 cr. Ventraru de moda 1—25 fl. Parfumu nou de la-
crimióre, fórté iubit 1. 20. Nou! Orologiu Remontoir de busunar.
solidu, adeveratu Nickl, durabilu si bine umblatoru, cu dóue acce-
pitóre, se póte trage fára cheia, nu este esputu stricaciunii, —
aretatoru se póte indreptá fára deschidere, 10 fl. Il potu reco-
mandá orologierilor spre a-l vedé; déca n'ar corespunde, me oferu
a rentóre dupa 8 zile si banii. La comande se alatura curantu de
pretiuri ilustratu. (3—4)

Teodor Kertész,
Budapesta, Dorottya utca 1.

Nu ne mai trebuie argintul scumpu,

cáci in privint'a acésti'a avemu unu surogatu multu mai ieftinu. De o parte prin procurarea extraor-
dinaru ieftina a materialului, de alta prin puterea de lucru buna si ieftina, fabric'a întrunita de
articoli de argintu britanicu a reésitu sé invinga tóte fabricele de asemenea calitate, atât in pri-
vint'a prettului, cât si in a calitatii.

Avantagiul fabricatelor nóstre consiste mai ales in aceea, cá articolii nostrii nu stau ín-
de-reptul adeveratului argintu, de óra-ce nici nu s'nt stricacóse, nici nu-si schimba colórea, si nu se
tocescu: acestu argintu britanicu e albu, si remáne todeuna asemenea argintului adeveratu; mai
departe, s'ntemu in positiunea d'a puté vinde urmatórele 40 de obiecte, cari pan'acuma costau 35
fl., cu pretiu fabulosu de 9 fl. 50 cr., tramiéndunise sum'a, séu cu rambursa postala si anume:

- 6 escelente cuítie de mé'sa cu manunchiu de argintu britanicu si cu adeveratu taiúu englezescu;
- 6 furcutie de cele mai fine, din argintu britanicu, in o bucata;
- 6 lingure de máncau, din argintu britanicu, massive;
- 6 „ de cafea „ „ de calitate cea mai buna, massive;
- 6 rasle, din argintu britanicu, de calitate cea mai buna;
- 1 lingure de scosu sup'a „ „ „ „ massive;
- 1 „ „ laptele „ „ „ „ „
- 6 tasse englese Victoria, canitate finu:
- 2 feúnice pompóse de salon

Tóte aceste 40 de piese s'nt gatite din celu mai finu si mai solidu argintu britanicu,
si prettu lor in locu de 35 fl, e

n u m a i

9 florini 50 cruceri.

Comandele prin epistole sunt a se adressá cat mai ingraba astfel:

Az egyesült Britania-Ezüstárúk gyári raktárába, Budapest, városháztér 9 sz. Harisch-Bazár.